

এদিটোৱিয়ল

oT\\IE mEw\\B
TAMM, Kx\\MKIM, al 14, 2015
39 Kq vog, 062 Kq aKgi
হুইয়েন লানপাউ
ইম্ফাল, শংগোলশেন, মে ১৪, ২০১৫
৩৯ শুবা চ্চী, ০৬২ শুবা মশীং

WgmAxg KdeTjg ag[\\OTKg i [jggA K\\Ar wgx rjgg [_j re aF\\ oNmKe

K deTq ag[\\OTKg i q TStSAeq, aS\\Tq TK__j xAe S E re wc f i q oTqKg amlAKg'r vGere m j[! mS rj q KdeT j q ag[\\OTKg i x F T a j i M [r ai Sqg [\\T j x K a S Te ag[\\T q S E eT r f i j a g F q d K g i [r r g S d S b q m j T ! s T j s T j x o l E e a a M \\ a m d s e g ! Z K q x g v B S G m q a m l A K g r K d e T j q a g [\\OTKg i q K l M x S E e e K T f I K E w g r e T S T S A e q B G w e G f e K g i F q g g a g \\A e _ G m g ! a e g w j x g [\\T e S T r x g o l E e K g i F q \\y q a g [\\T s \\ m j g ! a S T K g i ' r x g a e i r m S r j q [a K i o c g d o c g d o g i m q s \\ e g ! o S q g v o g 30 o l E e q x a a i r x g m A r A K g r a e g w j g W g m A K W i m d S q g a f A r a K e w d w r x g \\ B c j d w [j g [a K i [l d f l i f e a g W A S r g i a d s g F a i T o S g ! a k g S d e G f e a m l A x g F d f T s T S A e q m S g ! a e g w j g W g m A e Z K q x g a m l A K g r K W i m d S q g a f A r [j g g A K \\A g e F r e v G w _j j T a e o d Z K g r [S \\T x s T e S q g [\\T j x K a o d e w F d m A g F q d K g i [r x a f A w A e e d f o g i r e m j g o T S m g ! q M m g _ r, o M m g _ r o T q r e f U Z E e m S j x a e g w j g W g m A x g w a f O N - f O N w K d f A [a e m A c g i r T e Z K g r T E r g \\X e [_ i e l i w d m A r A r m j g q a e g w j r W g m A x g a o B S q o j j ! a w i a j \\e, a k d F i d e K W i m d w a f A K g r a e g w j x g [l d f j [a K i [l d f j K s __a F j] d f e W g m A x g a w i W a q a k [a B o l M i o t q r s e e k m W m g o T j o T ! a e g w j g W g m A x g K d e T j q [j g g A K \\A K j a r a e g w j K f i G W g m A r g z m N a l E G K u K T f g e ' c l M [\\W a e g w j g K g e l a ' o T q [_j r w g x r j g g K g [r d s g a f g d Z A S i n f e F x G e g i T ! K d e T j q a g [\\OTKg i q T S T S A e q a f A r a S T e W m q T S T S A e q [r q K x G m g a g \\A g K F x G w g \\A F d T ! s A c 1992 r w F d S q g ' a f A a e g w j ' o T q a e g w j g W g m A [K g w F i d e g o G e j d S g g r [v g F r i m S q g \\A e a j [\\T q a g K d [a [\\T j g g [j g g A K \\A x A q a g [\\T s __m A r A K g r F i j d w k [\\T K e c f g x [a r g T E f j e l k e l M x g F d f a w A [a v B e s E q Z A r e a e g w j a k d f d e g o G e q r K g i F e g i Z T [\\T q F r i m S q g [g j A K \\A X g r a d s G f i d w r f E r l - a E r l f i j j T r g e g ! m T j g d - m T K o j q [S - [o s __e a w E k g v N w f U Z E f o U Z E e m S s __r o G e j d w x g a o e a e g w j g Z K g r s e e k s B q Z A r r j ! a f A [a r m q d [K g g a w A s __r a e g w j g o E F e __l i q g m S q g [\\T j x K a r j d f o F d e m S j x a o g f m a s __r a i o g M F j d m l a e g w j g W g m A x g K d e T j q a g [\\OTK g i T s T S A e q x g [s d e q e a g [a F a r e K f i G s g F d f [v g F j A [a w F i d f e a e g w j g W g m A x g [j f g K g i, a S \\T q K x G m g a g \\A w A e a d e K j d \\a g E q o T q K g [\\W q S r A e g ! a e g w j g W g m A o l E e a k d F i d o E e q o G e q r [j g g A K \\A r w g x r j j g g [_j r [K g e a F j o N w [\\T j K e !

ফিল্মগী শক্কাইরবা মীওইশিং

অৱিবম শ্যামদা পীগদৌৱিৰা এৱাৰ্দনা মথৌ হাপ্ৰসন্

শক্কাইৰা মীওইশিংবু ঈকায়খুম্বা, মখোয়বু ঈশ্বৰগুস্তা বন্দনা পূজা তোঁবা হায়বসি মালেম’সিনা চহনদুনা লৈরি। লৈখিত্ৰবা শক্কাইৰবা মীওইশিংগী থৰায় মীৱেল অদু মাঙখিবা ওইৱগসু মখোয়ানা মীওঁওৰা খুমাছিল তৌৱশ্বা থবকশিং অদুদি থক কাওৰা লৈৱেই। কুইৱ কুইৱগা হেমা মামল যাল্লকনি। ওঁসিগী চাউথৰবা মালেম’সিনা শক্কাইৰবা মীওইশিংবু শেলগা কোমনা সাইটেশন পীদুনা ঈকায়খুম্বাৰা উৎপা নংতনা শীংখাৰীবা মী য়াল্লা ৰাংলি। মণিপুৰীগী ওঁওনা ষ্ৰায়দৰ্গী হেমা শীংখাৰা য়াৰা মীওই কয়া লৈরি। মখোয়শিং’দুনী নমুদৰা লৈখিত্ৰবা অমসুং হৌজিক হৌজিক হিংলিবা মতমনি। হৌখিবা চহী ৩০ হেনবৰ্গী মমাঙদী লমদম’সিনা মণিপুৰী ফিল্ম পুথোংলকথিবা মতমনা মশানা পোকপকা মীয়াওজৰকপা ঈট অমসুং এঞ্জিন্তনা মীপুম বৃদিংমক্কা থম্মোয় হছি। মসিখক নংতনা মালেমগী থাভা ঈকায় খুম্বা লৈখি। মণিপুৰী ফিল্মনা ওঁসিগী মালেম’সিনা শাফোংলকথিবা মতমদা অৱিবম শ্যামবু নাথৈদুনা চৎপা য়াৱেই। মহাক ওঁসিদি এথোয়গা কায়খিবা ওইৱগসু মহাক্সা পাঙথোন্ধ্ৰম্বা থবকথিবা অদুগা মতম পুম্ভম্বা হুইনা হিংলি থক্কা। বোল্লিকদ, হোল্লিকদ হায়বদুনা তোঙান্না লৈত্ৰগা মণিপুৰী ফিল্মগী পুমতোপ-তোপ্পা শক্তম অমনা লমজিংদুনা ওঁসিদি ইচি দয়াগী অৰাং নোংপোক লমদমদা লৈৰিবা মণিপুৰদা ফিল্মগী মহাও খঙৰা হৌৱে। মপুং মৱৈ ফানা, মশক থোল্লা শাফোংলকপা মতম’সিদা মণিপুৰগী এষ্টৰ অমসুং এষ্ট্ৰেঙ্গ কয়া অমা থোৱভুনা ফিল্মগী মপুং ফাৰা মশক অমা উহজ্জৈ হায়বদা কনানসু লাল্লি হায়ৱেই। মণিপুৰী ফিল্মগী শক্কাইৰবা অৱিবম শ্যাম শৰ্মাদা মণিপুৰ ষ্ট্ৰেট ফিল্ম দিলপৰমেণ্ট সোসাইটিনা ‘ৱেল ওফ মণিপুৰী সিনেমা’ হায়ৰা এৱাৰ্দ পীগদৌৱিবসি অদুকা মতিক ওমথে লৈভেনা থাগৎনংইং। শক্কাইৰবা মীওইশিংবু ঈকায়খুম্বাৰা মতমদা মখোয়না ফংলিবা ঈকায়খুম্বাৰা অদুবু ওইৱগলিবা মীয়ামবুসু থাগৎপীফম থোেক। কুমজা ১৯৯২দা পুথোকথিবা ‘মতমগী মণিপুৰ’ হায়ৰা মণিপুৰী ফিল্ম অসি পুথোন্ধ্ৰবা হোংনৱকথিবদা অচৌৰা যৌদং লৌখিবা য়াল্লা মৰু ওঁওৰা মীশক অমা ওঁওৱিৰা অৱিবম শামগুস্তা মীওই কয়া লমদম’সিদা থোৱকপা ওঁওসন্। জাতিগী অমদি ইণ্টৰনেসনেলগী থাভা মফম অমা চাউনা কনৰা ওঁমদুনা মণিপুৰবু মশক তাক্সা হোংনবদা শীংখানিঙইং ওঁওৰা যৌদং লৌখিবা অৱিবম শ্যামগীদমক কথোকাথিবা তন্দে-মাস্দে তৌৱেইদবনি। লাইৱিক-লাইশু হৈৱৰা অমদি অখঙ-অহৈ কয়ানা মপুসি চুপ্পা তোঙান-তোঙানৰা লমু ম্বাডা হোংনৱকপগী হৈমেনা মণিপুৰবু ওঁসিদি কনানসু কাউৰা ওঁম্ৰে। মতম অমদা লৈবাক অসিগী মফম কয়াদা মণিপুৰীশিংবু হুছনা য়েখীৰা লৈখিৰা ওইৱগসু মদাদ তুকথবুনা হৈবগী মহৎতা লমু কয়াদা মাওজিল থাৰা উৱক্ৰে। মণিপুৰী ফিল্মগী শক্কাইৰবা মীওইশিং ঈকায়খুম্ববৰ্গী অকল্পৰা নুমিং অমা থমদুনা ষ্টেটকী থাভা অচৌৰা যৌৱম অমা পাঙথোক্তুনা মণিপুৰী ফিল্মগী আট্টিষ্টিং, মখোয়বু শৌগৎলিৰা মীয়াম পুম্ভমক্সা শৰুক যামীয়াৰা হায়বসি অফৰা খুন্দি। মণিপুৰী ফিল্ম হোমা মশক থোকহম্বৰা হোংনবদা অৱিবম শ্যামদা পীগদৌৱিৰা এৱাৰ্দ অসিনা মথৌ হাঙ্গা ওইৱসন্।

... এডিটৰদা থাৱকপা চিঠি ...

ফতবা মীওই খৱনা চিংমী-তন্মী নুংশিনহুৱে

ঈকাইখুম্বজৰিৰা এদিটৰ,

ইমাগী পাৱি ইমোমশা ইমাদি ৰাবনা লৌহিৱে নোথায়না য়েংদুনা লৈবগী মৱম কৱিগীনো। ইমানা নথোয়বু চিংমী-তন্মী হায়দুনা অনীথোন্ধ্ৰ । ইমানা থোনিৰীৰা নমিনি। মহাশ্বা শক্কা মনাওবু গুঙ্কৱগীদমক মহাশ্বগী চিংদা লৈ মনাওনা তমদা থমদুনা লৈবনি। নুংশিং চাননা লৈমিদুনা ইহাবু গাকপীয় হায়বনি। অদুগা ওঁসিদি নচিন ননাও নুন্দা মেম্বু খুৰা ৰাঙৈমু লৈবসিনা নোংমদি মে হৌৱভুনা চাক্ৰকপদি শৌহিৱেৱেই। ইমানা কনাগী মীওং ওঁকুৱনি নচিন ননাও খংনবদু য়েংনবগী ইমানা নথোয়বু নোকাচথিৰা নংতে। অহল ওঁওৰা ময়াম্বু পনগুঙ্কৱবৰ্গী চিংদা ইমানা থবনি ৰাৱৰুগ্গা মনাওগী কাদা পোখাবৰ্গী হক পীৱদনি, মনাও ওঁওৰনা ৰাৱহীংদন্দা তমদা থমদুনা চিংখা যুমলিং বুল্লিংহুনদবনি ইমানা। কৱি পেন্দৰা লৈবগীনো মনাও ওঁওৰনা চংবৰ্গী লাইনীং লাইশোল তৌজকৰা কৱিগী অৰা-অনা, মীহাং-মীপুন নংহুজিৰা, মনাও ওঁওৰনা শাওৱক্তনা তমদা লৈৰিবা মহাশ্বগী লাইনীং-লাইশোলদা অৰা-অনা মীশি-মীনা নংহুহুদদি মহাশ্বসু নুংঙাইতৰা ইমাদি ফাগুগনি। চিংদা পায়ৰা নোংমৈ বোম-তোপ খুদিমক তমদা লৈৰা মনাওগীসু মৱাং কায়না লৈৱমগনি। মবুক ফৰা মপাদা লৈৰা মনাওসু শাওৰা অৰা অৰা অৰা অৰা নংতে, চ্যাম চাবসু নংতে মচিন-মনাওগী মৰী তৎপা পামদবৰ্গিনি, অৰাংৰা উপাশ্বীসে মখোঙ য়াওন্দনা লেপ্পদি য়াৱেই। নুশ্মা চাননা হিংলিৰা চিং-তম অনীদা ফৎতৰা মী ৰৱনা নুংশিনদৰা ওঁইহুৱে। ফৎতৰা মীদো পুথোক্তুনা

মনাও ওঁওবৰ্গী মাঙদা চৈৱাক পীৱবদি মনাও ওঁওৰনা হৱাউজৰদো ময়াম্বা য়েংবদা নুংঙাইৰা ওঁৱেৱেইদিয়া। ফৎতৰা ক্ৰাইমগী চৈৱাক পীৰা তপ্লিথ ক্ৰাইম মশীং নোংম-নোংমগী মশীং অম্ম হেঙ্কৱলকপা তাবনি। মালেম ইমানা শীলখিৰা মচিন-মনাও অনীৰু গাকপী শেনবিয় হায়খিৰা ওঁসিগী লেঙাক্সা কৰোমদা চৎগ্ৰবা। অচুৱা ৰায়েমা কৱিগী থিহুহুজিৰা। তপথদুনা লৈৱি মখে অচৌৰা লানফম অমা লক্ৰবগী চেপাউ থাবগুম থোক্ৰেইদ্র। ইশাগীতা খন্দুনা লৈপাকী ৰাথোন্ধ্ৰ । তুং ওঁউনৱগা লান্ন-যৌৱম, ফিৱেই, লুহোং-নোংম হোংহোংনা মাওজিল থাদুনা অৰুৰা ৰাথোক ওঁওৰিৱা। মচা-মশু ৱাৱকপা ওঁমদনা নাপল তৌদুনা লম্বীদা সাইৱেন খোংদুনা চৎপদো অতোপ্পা লৈপাক্সা উগ্ৰগা নোকথিৱেইদ্র। অদোপ্পা থোংলিৰা সাইৱেন, তোলিৰা অয়াংৰা গাড়ী অঙম-অঙম শেংনবৰ্গী, মৱল-মথুম লেপশিৱবগী ওঁইনা খোংৱিৱদি বসন্তগী মতমদা থোংৰা কাকিল মখোলগুম খৌইথুম্না মীয়াল্ল । পোংৰা মকৰিগনি। সাইৱেনবু খোংলৰা ৱেল্লীগী খোঞ্জেলবু তাৱৰা তুংদা, অনাৰা পুৱকপা ওৱসু খুৰা থুনা লাপ্পা থৈদোকহীত্ৰবা মীচম এথোয়দি অদুম শিৱে হায়না কু চন্দুনা থশ্বা য়াৱে হায়বগুস্থনি। খৰা লৈৱক্ৰুদি সাইৱেন থোংদুনা, ৱেল্লী থোংদুনা তুংদা অমদি মাঙদা লাক্সৰা গাড়ী লাইৱৈপাক্সা অৱৰ্গা অৱৰ্গা বৈতমনি তোল্ৰনি লাম্বাৰা হিনি হায়না খল্লৱকপসু য়াৱিপোংনি মীয়াল্লা।

অদোমগী, অমৰ্জিৎ খাওঁফুম চিংমৈৱোং

হায়নৰা লৈ :

ঈফুং চামদি মেনৰা ওম্বী, মীচিন অমদি মেনৰা ৰায়।

Imphal, Thursday, May 15, 2015

কালিমাই পূজা-মণিপুৰ য়ুনিভৰ্চিটি থিয়েটৰ ক্লবকী অনৌব দ্ৰামা

মণিপুৰ তাইবং মহৈকোন’দ ‘থিয়েটৰ ক্লব’ অম লৈ হায়বসি ঐদি নৱানমখে খঙলম্ৰোই। অয়াশ্বনসু খঙলম্ৰোই। হৌখিৰ যুমশ্বক নুমিং (মে ৫, ২০১৫) অদুদ ক্লব অসিন পুথোকপ অনৌব লীলা অম উৎকদৌৱি, য়েখীৰোলৌইহায়দুন এগী মৰুপ ‘এমসি অৰুন্’ন মোৰাইল ফোন’দ হায়ৱকপদুদ ঐ ওঁকখি— কৈদৌঙৈ লিংখংখিৰ ‘ক্লব’নো? চহী কুনমক শুৱল্লনী হায়, কনানসু অচুস্তুদ হায়ৰ ওমদে। মতম কুইন মংলুৱৰ ‘মুস’ (মণিপুৰ য়ুনিভৰ্চিটি ষ্টুডেন্টস য়ুনিয়ন) হন্দত অমুক হিংগৎলকপসদি, অনৌব কলচৰ-সেক্ৰেটৰি ‘সলাম কেনেদি’ন ক্লব অসিগীসু অনৌব মপোক অম পোকহুঙ্কৰণ’নি।

মে ৬, ২০১৫- য়ুনিভৰ্চিটি সেণ্টিনেৰি হোল’দ ক্লব অসিন পুথোকপ, প্ৰোফেচৰ এম সি অৰুন্’ন ইৰ, ‘কালিমাই পূজা’ হায়ন মিংথোবৰ অতেনৰ লীলা অমা উৎখি। এল সতজিং এলহিঙ বি ক্েন দিৱেল্লন ৰীৱনি। নোংম, নীংতশ্ব লৈপাক অম শেম্বুৱগীদমক লাহেংনৱিৰ য়াওল-লাম্বী, তোমুৰু, কালিমাই’ লাইশঙদ, লানগী লাইৱেস্থীনি থন্দন লাই যুক্ৰম্ব লাকই। তোমু’দি ময়ুম থাদোক্তন চংগ্ৰব, লৈপাক্স শকঙলব য়াওল লাম্বীনি থন্দন, মহাক লক্সম্বী উইহাৰিশংন ঈৱাং অম শাগৎলকই— কৱিগুম্ব অম থোল্লনি। লাইশঙগী মফম অমদ বোম শোয়দন থল্লননী। ৰাফম অনন ৰা-ৰা লম্মৈগুম্ব শন্দোকথিদুন লাইশঙদ পুলিস থুংলাখি। লাই যুক্ৰম্ব লাকপশিং, যৌগল তৌৱিৰ বামোন-মথং মথং পুলিস’ন ৰাফং পাউৰ তৌৱক। মৰী অম শাগৎলকই—

— লালহৌবগ লাইশঙগ। মেদিয়া কাতবুসু থুংলাখি, থোল্লিৰ থৌদোক্কাৰী ৱাৱীদু ময়াম অমদ লৈথোকহনখি, লৈপংথুন শাব ৰণ অদু ‘মো’ লাউন থোংহনখি। য়াওল্লোয়শিংগী কেম্প’ত ৰাকমদুন মৱম ওঁই, তোমুদ মৱাল শীৱকই-য়াওল ঈচৌ অসি লাহীংই লম্বী অগগ মাজিৱহন্দুন মীয়ায় চম্মহুৱে, য়াওল-মশক থীহুৱে। থোয়দৌ থীংন শাউবৰ তোমুং অমুক হুঙ্কই কালিমাই লাইশঙদ। লাইশঙদ মহাক্সা লোক্তন থম্ময় হায়দুন লৈপাক ৰাথোক ওঁওৰব ‘বোম’ অদু, পুলিসনসু ফংখিৱ পোকখায়বসু তৌখিৱি, মেস্দে মক হুৎলপেলীৰো হায়দুন শমোন-পুজাৱিদু স্ৰেসৰ অম পীৱখি।

‘সিনি— লীলানি যুম্মুং ওঁইৱিৰ ঈচম ছৌ লৈোক মচা অম। অদুব লীলা ইব এম সি অৰুন্’ন লীলাসিদ লীনাংলিৰ ৱাৱিদি থৌদোক মদুদগী নংতে লীলা ইব মী মৰল য়াশি। কানৱন-থুবন, অৰা-নুংঙাইগী ৱাৰী ইবৰ খুংলোজবসু লে, খুয়াদা অচুগা অম পীনাংলিৱনি হায়দুন পঙহয়দ হায়জিনবসু লৈ, পুৱাৱিগী নংগ্ৰগা ৱেলহৌঙৌ ৱাৰী লীজবত

ওঁইথোক্ৰোই খন্নৱস্থা ৰাফম অমনা ওঁইথোকপগী লৈই নকশিল্লকপদা-(১)

থাভ্জনা থাভ্জৰা মাঙখিৰা, ওঁবদ ওঁমদৌগুম খল্লম্বনা ওমহৌইদা, মায়খীৱনি খন্নৱস্থনা ইথা থাভ্জনা মায়

পাক্সকথিৰা, শিৱনি খন্নৱস্থা অনাৱনা ফগলকুনা মশা থিং-থিং লাউনা লৈবগী ৱাৰী কালিমাই ওঁওবৰ্গী পুলিস শাণোদুনা চল্লিবনি। মীওঁওৰনা হোংনবং মতিক ৰৱদি ফংৰা য়াই অদুগা হেজা মায় পাকই হায়বসিদি মমাঙ’ঙনু চক্সবসু কুইৱ কুইৱ ৱম্ৰে। মীগী মৰভা কৰপসন কৌৰা ফৎখিৱৰা লীচ অম ৰৈৱশিঙীনা চাং ৰাংখল্লকপদগী অদৌৰা অমদি ৰাৱজৰুৱা মীগী মফম লৈহুৱক্তে, মীগী হোংনজ্ঞন অমদি তৌৱিমল পীৰা ওম্মৱক্তিবসি ফভ-লিঙ (কৰপসন) অসিনা ওঁইহল্লনি। ফভ-লিঙ অসি ম্বুদদা মী চাববৰ্গী হৌৱগা হেজামদা, গৰ্ণমেণ্টকী গৰু চঙবদা, প্ৰমোন, টিকাদৰী হেপ্ৰাক্সগা স্পোৰ্টসতা, কোটকী অচুশ্বা পুথোন্ধ্ৰবা লৌগী থবক্ত, পুম্ভমকসিগী মখভা মানৰা খুমাইগী ঈচৌ তৌৱিৰা লুপকী যৌমীশিংগী মৰভা ফাও মীজিৱকপগী অকিৰা অমা লৈৱাক।

মনিৰা মীওঁওবৰ্গী থম্মোয়দা থাভ্জৰা হায়বসি লৈহুৱক্তে। গৰ্ণমেণ্টকী ম্বুদদা ওজা ওঁওৱিৰা মীশক অমনা মহাক্সা থবক শুৱিৰা ম্বুদা অসিদা থাভ্জৰা থমদবনা মৱম ওঁইহগা মচা-মশু পুম্বা গৰ্ণমেণ্টকী ম্বুদদা মহৈ তমহৰ্গীদ্রে। মীওঁওৰনা পান্সিৰি শক্তি অমদি শেল-থুমগী মপু ওঁওৰগা লোয়নানা মীয়াল্লা সন-মান তৌৰা থবক্সা হেমা মক ওঁইনা লৈৱকৰি। অদুনা য়াইভেং ফমদোংবশিংনা মহাক্সা মচা-মশু অমদি নুপী অঙাপ পুম্বা মহাক্সা মহৎ শিলহৌনৰা হোংন। মিনিষ্টৱগী লোয়ননা এম এল এ ওঁওৰা, মপানা শিৱগা মচানা মহৎ শিলহৌৰা, অসিগুম্বা গৰ্ণমেণ্টকী লোয়শঙ মকোশিৰুং মচা-মশুশিং মপা-মপগী ফথোল মহৎ শিলহৌনৰা ৰাথল অমা লাক্সিবসি কৰপসননা পীৰা মতিক ময়াইনা ওঁইহনৰা য়াই হায়বৰ্গী থাভ্জৰা অমা লাকপদগীনি।

মপালগী অৱং-অৱাকী নুংঙাইৰা পুদি মহিং অসিনা হেমা মক ওঁই খন্নৱকপনা হমং থোকপা থবক ৰানা শুৱিৰা, হিংবৰ্গী ৱেৰেক-মহাও য়াওদ্রবা মীওঁওইশিংনা মখোয়গী মচা-মশুশিং মখোয়গী মহৎ শিলহৰ্গীদ্রে। মসিদা নংতনা লৈবাকী অমদি থায়গীদমক ঈচৌ হৌৱিশিংগী মৰভতা অয়াশ্বদি শামমগা কীডয়গা কল কায়ৱকপদগী মখোয়গী মচা-মশুশিং মখোয়গী তুং লোঙাক্সাংবৰ্গী মংও উই। মদুৰী মহৎতা মখোয়গী মচা মশুশিংবু মুক্কৱিৰা লৈগাক্সী ফমজও পায়নৰা, স্কেৱাৰিট ফোৰ্চকী থবক চঙহৰ্গীদা, মসিগীদমক মুক্কৱিৰা লমগী কৌনু, মণিপুৰী দিল্লিদা থমদুনা লোংনা চঙগ্ৰবৰা হায়বসি। অপুনবৰ্গী শক্তমদা, অপুৰাৰা লুপ্ত চেং অজক্সগা হায়ৰা অসিসু কৰপসননা ওঁইহুঙ্কৰপনি। কৰপসন অসি শেঙা-থুমজা হায়ৰা মীংনা উৱিৰা, নুগুগনা তাৱিৰা পীৰা অমদি লৌৰা অসিখক নংতৰা ৰাখল্লোন

সৌইবমচা ইন্দ্ৰকুমাৱ

পামজবসু লৈ। ময়াদুৱাগী মৰভ এম সি অৰুন্ কৌৰ আইবসি কৱম্ব মখলগী লীলাদ হৈনজবনো? মান ইব লীলা অম শাৰাগে খল্লব, মদু হাম নৈনব তাই। মৱমদি, মণিপুৰী থিয়েটৰ’দ অনৌব ‘লীলা ইব’ অম ওঁউন হায় শভাকগ্ৰব আইবনী- এম সি অৰুন্! মহাক ‘ৱিএলিষ্টিক প্লে-ৱাইটিং’দ থাভ্জৰ আইব অম নংতে। ওঁসিগীৰু ওঁইৱো, মাঙলমচংকীবু ওঁইৱো, থোল্লিৰ নংইঙ থোকথিৰ থৌদোক অমদ মহাক ঈচম চম্ম য়েংদে। কৱম্ব থোল্লিবনো? কৱিগী থোকথিবনো? কনান থোকহল্লিবনো? হায়বনছিব

‘কালিমাই পূজা’গী মতাঙ অম

ৰাফং ময়াম অসি হেভ হুইই, পাউৰমুসু থি। মৱমসিন মহাকী লীলাগী লোন, পুম্ভমভৰ্গী পুমতোং তোংডাল্লি। ৰাহায় বৃদিং মৈৱনি। লীলাগী কেৱেস্তৰ খুদিমক সিম্ভোলিক কেৱেস্তৰ ওঁওহল্লি, ফিৱেপ অমমদ লেপ্পগ অকৰম বৈতম হৈনজৰি। কল্পনাম খুন্মোনো? মান কৈদৌঙৈ লেপলেক্তে, অয়েংববু লেপহল্লি। ‘ইণ্টেক্সক্লুচ অ্যাওৰ্টমেণ্ট’— অৰুন্গী লীলাগী মৰু ওঁওৰে খুলায় অমনি। খুংলায় অসি শীজিংন হৈব্ৰ, লমুম্ৰুব শোয়দ্রবনি। অৰ্ণমেণ্টিব দৌলোগ ময়াদু লৈওনে শেংন গুংথোকখিদ্‌খক্ত নংতে এষ্ট্ৰৰশিংগী মখৌাং। ৰাহায়শিদ্‌গী ৰাহন, মথন্ত পীৰ লাক্সৱিঙে-লীলাগী মশক মাঙখিৰ, চিন অমসুং নাকোংতৌ মৰী ওঁইৱকপ, মীং উইশিল্লগ তাবন হেমা পুঞ্জিং বৃংফানব, অসিনিংখিৰি থোক্তনব দাইৱেস্তৰশিংন য়াল্ল চেকশিনগদবনি। অৰুন্গী স্কুট অম দ্ৰামাটিক পৰ্ফোৰ্মেচ ওল্হোকপদ

এন সি খুমন

হোংহনৰা, মীংনা নাকোংনা হেক উৰা ফদৰা অচৌৰা শাহু পীৰা শক্তম অমসুনি। মসিনা এগী মী মহাক্সা এগী য়ালদৰা কাতবু হায়ৰা অশেংখা লুচিৰা অমনা চেনফম থোক্তব মপু অমা লুচিংবশিংগী মৰভতা লোয়নৱক্সবদি মদুসু এথোয়না কৰপসন মখল অমা ওঁইনা লৌৰা য়াই। ১৭শুৰা চহী চাদা মতমগী মণিপুৰ (কংলৈপাক) দা লেঙাকী লুচিৰা ওঁইৱস্থা মণিপুৰগী নিংহৌগী গৱিৰবিজা (১৭০৯-১৭৪৮) গী থম্মোয়বু জয় তৌদনা লৈপাক পুম্বা ৰামদি ধৰ্ম চংনৰবা হোংনখিৰা থৌৱাং অসিমক হিন্দু লাইবীং শমোক্তপা হিন্দুটানগী পুৱোহিং শান্তিদাস গোসাইগীদি অচৌৰা মায় পাৰুপা কৰপসন অমনি।

হৌজিক ইন্দিয়া গৰ্ণমেণ্ট অমদি এন এস সি এন (আই এম) অনীগী মৱক্তা ১৯১৭ তগী চখৱকৰ্গা সীজ ফয়সি অসিদা চাউৱাক্সা মীৱৈৰাকী লম য়াওনা ৱাউদ ৬০ ৱোম শান্তিগী ৱাৰী শামদুনা লাক্সি। নাকল অনীগী লীশাং শিংনা চখৱকৰপা শান্তিগী ৱাৰি অসিনা মণিপুৰগী লম অমদি কাজুলপশিংগী অশুৱকী শক্তদা চাউনা শীংনদুনা লৈরি। ইন্দিয়া গৰ্ণক্ৰি ট অমদি লালহৌলপ অনীগী মৰভতা নৈনৱিৰা মৰী অসিসু অমনা অমনা অৰাংৰা থাভা কৰপসন তৌনবদগী লাক্সিব মওনি হায়ৰা য়াই। নাগা লালহৌ অসি তশেংবদি ১৯৪৬ তা নাগা সেনেলে কাক্সিল এন এন সিগী অসুম মথং-মথং ঈচৌ লাকপনা মতম অমনা বৃটিশকী মখাদা সোধে ইষ্ট পুম্বা লৌহিম অওঁৱিঙ অসামৰী মখাদা নাগা হিলস কৌৱশ ৰিজন অমদৰ্গী ১৯৬৩ দা ইন্দিয়াগী মখাদা মপুং ফাৰা ষ্টেট অমা ওঁইনা নাগা হিলসপু “নাগালেণ্ড” হায়না বঙদুনা লাকবি। অদুব লালহৌলপ অসিনদি নাগালেণ্ড অসি বৃটিশ অমদি ইন্দিয়গী মখাদা লৈতৰা লম অমনি হায়দুনা অকনৰা লালহৌ অমা চখদুনা লাকবি। মসিগী মমাঙদা এন এন সিগী মৱিস্তৰা প্ৰসিদ্দেণ্ট এ জেদ ফিজা, (১৯৫০-১৯৯০ ফণবদা প্ৰসিদ্দেণ্ট অমদি) ট ভিশাল অহমদি। নাগা হিলসপু ইন্দিয়ানা খুদুম চনবিৰসি ১৯৫৪দা ইন্দিয়া লাম্বীনা মশীং য়াল্লা লাস্বেয় চন্দুনা থল্লৰা মতুং নমদুনা লম অসি মনখিৰনি হায়না নাগাশিংনা পেন্দৰা ফোঙলোক। চহী ৫০ ৱোম নাগাশিং অমদি ইন্দিয়া লাম্বী মুক্ৰবদা নাগা লিঙক কয়া নাগাগী কোজগীমক থৰায় থাখি।

নাগা হিলসপু খুদুম চন্দুনা ইন্দিয়গী মখাদা লিংৰা নাগালেণ্ড কৌৰা ষ্টেট অমা লিংলৰা মতুং ইথা থাভ্জনা ১৯৭৫ দা ইন্দিয়া গৰ্ণমেণ্ট অমদি এন এন সি অনীগী মৰভতা শান্তিগী লস্বেল অমা শেম্ববা শিল্পং এওঁকৌ কৌৰা য়াৱ-ৰাৱো নাগা চাট্ৰীদুকী নবেম্বৰ ১১ দা সহী তৌনিখ। য়াৱ-ৰাৱোল অসিদা সহী তৌনবসিদা কাউন্সিল অসি প্ৰসিদ্দেণ্ট ফিজো অমদি জেৱেলে চেক্ৰেটৰিগী থৌ পুৱশা টি এচ মুইভাদি শৰুক য়াখিদ্।

এস ভানুমতী দেবী

হিংলম্বসু য়াই নংগ্ৰবদি এথোয়, তিল কাঙগী মতৌগুম। ৰাদনা নুংঙাইৰা ৱোম্ৰোই, অখীৰা য়াওন্দা ফজৰা খল্লোই। খনফম থোকপা চৈৱাক্সা, পাইল্লিকই ৰাখল চবু-চবুল লৌনাইত্ৰৰা ৰাখল পুৱনা, জ্ঞান তৱক্ৰম মঙলদান্দী। ভান্তৰ বিনীট লাক্সনা, পীৰখি হৱাউনা নুংঙাইৰা পাউ... চহী ৰাৱ্দতা চংলনি হায়ৱে, হৱাউনা লাক্সি হামগী ৰাৱ্দতা মঙলদানগী মতৌ ভাক্তনি, পুলি খোঙঙং হায়বকই। কৱিবু ওঁউনি খঙদনা, তুংইনৱনি লমতাপকা মাগী। মঙলদন ঈপাক্তই নাছোন্ধে, নীংশংলকই অমুক ইয়ৱদম; মশা ওঁমদৌৱিগী ইমাদো, উৰকখি অমুক মিসিদি মনুশিৰা এগী ছাত্ৰশি